

UCHWAŁA NR XXII/391/12
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
z dnia 27 marca 2012 r.

**w sprawie: przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015.**

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 18 pkt 2 i 16 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590; z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 214, poz. 1806; Nr 153, poz. 1271; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Nr 116, poz. 1206; z 2006 r. Nr 126, poz. 875; Nr 227, poz. 1658; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; Nr 216, poz. 1370, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142; Nr 40, poz. 230; Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113; Nr 149, poz. 887; Nr 217, poz. 1281), art. 6 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493; z 2009 r. Nr 206, poz. 1589; z 2010 r. Nr 28, poz. 146; Nr 125, poz. 842; z 2011 r. Nr 149, poz. 887) w związku z Uchwałą Nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie: przyjęcia Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015, Sejmik Województwa Łódzkiego uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje sprawozdanie z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015 za rok 2011 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega umieszczeniu na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego oraz na stronie internetowej Regionalnego Centrum Polityki Społecznej.

Przewodniczący Sejmikatu
[Signature]

Załącznik do Uchwały Nr XXII/391/12

Sejmiku Województwa Łódzkiego

z dnia 27 marca 2012 r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ZA 2011 rok

Opracował

Wydział ds. Uzależnień

Regionalnego Centrum Polityki Społecznej

w Łodzi

Luty 2012

Wprowadzenie

Jednostką odpowiedzialną za realizację zadań własnych samorządu województwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi - Jednostka Organizacyjna Samorządu Województwa Łódzkiego.

Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2011 roku Regionalne Centrum Polityki Społecznej realizowało w oparciu o zapisy Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który obowiązuje na mocy uchwały Nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie przyjęcia Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015. Główne dokumenty źródłowe dla Programu Wojewódzkiego stanowi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku z późniejszymi zmianami, która określa zadania dla wszystkich szczebli samorządu terytorialnego, w tym dla samorządu województwa oraz częściowo, w odpowiednim zakresie ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku z późniejszymi zmianami oraz Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wytycznych na poziomie prawa miejscowego dostarcza Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020, w której jednym z wymiarów pozostaje sfera społeczna oraz drugi dokument o znaczeniu regionalnym – Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2007-2020.

Przy planowaniu i podejmowaniu działań w zakresie problematyki przemocy domowej kierowano się głównym celem Wojewódzkiego Programu jakim pozostaje przeciwdziałanie występowaniu oraz ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie i skutków jej stosowania w województwie łódzkim. Przedsiębrano działania, które pozostawały w ścisłej korelacji z realizacją celów operacyjnych, do których należy: profilaktyka różnego rzędu (uniwersalna, wskazująca i selektywna), rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie oraz ograniczanie negatywnych następstw związanych z jej występowaniem poprzez wspieranie rodzin uwikłanych w przemoc, rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej na poziomie lokalnym i krajowym w zakresie przeciwdziałania i ograniczania zjawiska przemocy oraz badanie, monitorowanie skali i specyfiki zjawiska przemocy w regionie łódzkim. Podmiotami współpracującymi w realizacji wskazanych celów/działań były Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi, Kuratorium Oświaty w Łodzi, TVP 3 Oddział w Łodzi, Telewizja TOYA, Radio – Media Ziemi Wieluńskiej, Radio Victoria, Radio „TOP”, gminy, powiaty oraz organizacje sektora pozarządowego.

W 2011 roku na działania związane z realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy przeznaczono z budżetu samorządu województwa kwotę 240.000,00 zł., w tym na wsparcie realizacji zadań publicznych w formie dotacji dla organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

zaplanowano wydatkowanie w trybie otwartego konkursu ofert kwoty 100.000,00 zł. Ponadto przewidziano do rozdysponowania wśród podmiotów sektora pozarządowego na dotacje realizacji zadań publicznych w trybie pozakonkursowym kwotę – 20.000,00 zł.

W omawianym roku sprawozdawczym uzyskano środki finansowe w formie dotacji celowej ze szczebla administracji rządowej w wysokości 15.000,00 zł. z przeznaczeniem na organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie tj. pracowników pomocy społecznej, policji, służby zdrowia, sądów i edukacji w rodzinie.

Profilaktyka ogólna/universalna (universal prevention) i podwyższonego ryzyka (selected interventions) wobec zjawiska przemocy w rodzinie

Cel ogólny: *Ograniczenie występowania zjawisk noszących znamiona przemocy poprzez zapobieganie przejawianiu zachowań o charakterze przemocowym*

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny 1:

Edukację społeczną w zakresie problematyki przemocy i skutków jej stosowania oraz promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa oraz uwrażliwianie na problem przemocy poprzez opracowywanie, upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków

Na mocy podpisanego w dniu 15 września 2011 roku pomiędzy Panem Krzysztofem Kwiatkowskim - Ministrem Sprawiedliwości a Panem Jarosławem Dudą - Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Porozumienia o Współpracy na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zainaugurowano Ogólnopolską Kampanię na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Celem jej jest podniesienie świadomości społeczeństwa i uwrażliwianie go na zjawisko przemocy, jak również dotarcie do osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków tej przemocy. Pierwszym działaniem w ramach realizacji założeń kampanii było

opracowanie i wydanie przez Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Komendę Główną Policji broszury „Karty Praw Osoby Dotkniętej Przemocą w Rodzinie”. Broszura zawiera podstawowy zestaw uprawnień oraz wykaz placówek pomocowych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Dążąc do upowszechnienia jej treści i dotarcia do jak najszerszego kręgu odbiorców rozdystrybuowano broszurę do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w regionie łódzkim.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Dystrybucja **3 100 broszur** „Karty Praw Osoby Dotkniętej Przemocą w Rodzinie” zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Sprawiedliwości do Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie na terenie województwa łódzkiego (300 sztuk dla każdego PCPR) z prośbą o przekazanie ich do Ośrodków Interwencji Kryzysowej działających przy tych jednostkach.

2. Współpraca z mediami w zakresie edukacji i podniesienia poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie

Efektom Porozumień Ramowych zawartych pomiędzy Województwem Łódzkim a mediami takimi jak: Telewizja TVP 3 Oddział Terenowy w Łodzi, Telewizja TOYA, Radio – Media Ziemi Wieluńskiej, Radio Victoria Między Łodzią a Warszawą, Radio „TOP” było dofinansowanie z budżetu samorządu województwa – Regionalnego Centrum Polityki Społecznej produkcji i emisji programów, audycji poświęconych między innymi problematyce przemocy, a także agresji rówieśniczej.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- **8 odcinków** programu „Nie pozwól na to” dotyczącego problematyki przemocy i agresji rówieśniczej, który emitowany był od 26 maja do 24 listopada 2011 roku na antenie TVP3;
- **10 odcinków** programu pn. „Na zakręcie” poruszającego między innymi zagadnienie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i agresji emitowanych na antenie telewizji TOYA w okresie od 20 kwietnia do 14 grudnia 2011 roku;
- **20 audycji** programu pn. „Walcz. Uwolnij się. Żyj.” poruszającego między innymi problematykę przeciwdziałania przemocy wyemitowano na antenie

Radio – Media Ziemi Wieluńskiej w okresie od 26 kwietnia do 01 lipca 2011 roku;

- **16 audycji** programu pn. „Bez nałogów. Bez przemocy.” poświęconej między innymi przeciwdziałaniu przemocy i agresji wyemitowano na antenie Radio – Victoria w okresie od 28 kwietnia do 24 listopada 2011 roku;
- **7 audycji** programu pn. „Twój problem nasz problem”, który dotyczył między innymi problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyemitowano na antenie Radio „TOP” w okresie od 30 czerwca do 22 grudnia 2011 roku;

Ze środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań wynikających z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie sfinansowano produkcję i emisję:

- 4 odcinków programu pn. „Na zakręcie” w kwocie 28.044,00;- brutto zł.
- części audycji programu pn. „Walcz. Uwolnij się. Żyj.” w kwocie 5.000,00;- brutto zł.
- spotów reklamowych, 3 odcinków programu pn. „Bez nałogów. Bez przemocy.” w kwocie 4.687,51;- brutto zł.

3. Promowanie stylu życia (w tym form spędzania czasu wolnego) i relacji społecznych służących wzmocnieniu więzi rodzinnych

- W miesiącach wrzesień - grudzień 2011 roku, w ramach wdrażania założeń kampanii społecznej „Mądrzy rodzice - Wojewódzka kampania społeczna na rzecz wzmocnienia rodziny – województwo łódzkie 2010-2011” prowadzone były wykłady i warsztaty dla 4 grup rodziców z terenu województwa łódzkiego.

Kampania społeczna nawiązuje do ogólnopolskiego programu pn.: „Mądrzy rodzice” i pozostaje pod honorowym patronatem Rzecznika Praw Dziecka, Marszałka Województwa Łódzkiego. Patronat merytoryczny nad kampanią na terenie województwa łódzkiego objęli: Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi oraz Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Patronami medialnymi kampanii są: Telewizja Polska Oddział Terenowy w Łodzi, Telewizja TOYA oraz Radio – Media Ziemi Wieluńskiej, Radio Victoria Między Łodzią a Warszawą. Wprowadzenie kampanii społecznej zainaugurowano konferencją prasową na jej temat 10 listopada 2010 roku. Kolejnym

etapem kampanii była seria szkoleń dla liderów programu (grudzień 2010 roku), którzy na ostatnim – trzecim – etapie poprowadzili dla rodziców z województwa szkolenia wzbogacające ich kompetencje wychowawcze celem bardziej skutecznego wprowadzania dzieci w dorosłe życie i zacieśniania więzi międzypokoleniowych.

Celem zajęć dla rodziców było przekazanie wiedzy na temat podstaw mądrego i odpowiedzialnego socjalizowania dzieci. Warsztaty umiejętności wychowawczych poświęcone były omówieniu następujących zagadnień: proces wychowania, mądra dyscyplina, wyznaczanie granic, agresja, konflikt, komunikacja, emocje, złość.

Treści merytoryczne zajęć ze specjalistami obejmowały m.in. takie tematy jak:

- prawa dziecka, władza rodzicielska;
- problem seksualności dzieci i młodzieży;
- problemy dotyczące uzależnień oraz przemocy dzieci, młodzieży;
- praca z emocjami dziecka;
- wyżywienie i dieta dzieci, młodzieży w okresie dojrzewania; zaburzenia odżywiania
- bezpieczny Internet (zagrożenia i wskazówki do ich wyeliminowania podczas korzystania z niego przez dzieci, młodzież).

Warsztaty umiejętności wychowawczych prowadzone były przez specjalnie przeszkolonych do tego celu czterech liderów kampanii. Wykłady prezentowali specjaliści z poszczególnych dziedzin, tj.: prawnik, seksuolog, lekarz – pediatra, dietetyk, terapeuta uzależnień, terapeuta od emocji oraz specjalista od Internetu. Zajęcia odbywały się w Przedszkolu Sióstr Felicjanek im. Bł. Marii Angeli Truszkowskiej w Łodzi, Szkole Podstawowe im. Anieli Krzywoń nr 170 w Łodzi, gimnazjum nr 2 im. Armii Krajowej w Pabianicach, Centrum Służby Rodzinie w Łodzi.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przeprowadzenie **4 cykli szkoleń – 50 godzin** dydaktycznych **każde**, w tym 26 godzin warsztatów umiejętności wychowawczych i 24 godziny spotkań ze specjalistami dla 46 osób – rodziców dzieci w wieku od przedszkolnego do gimnazjalnego, mieszkających na terenie województwa łódzkiego.

- W dniach 16-18 grudnia przeprowadzono warsztaty szkoleniowe w zakresie rozwijania i kształtowania właściwych postaw i kompetencji pn. „Konstruktywny dialog

- na drodze do porozumienia rodzice – dzieci”. W warsztatach brali udział rodzice i dzieci, psychologowie i terapeuci z terenu województwa łódzkiego. Zakres warsztatów obejmował m.in. zasady oraz reguły konstruktywnej komunikacji między rodzicami a dziećmi, kwestie problematyczne w procesie komunikacji rodzic – dziecko (odwołanie się do doświadczeń uczestników), a także właściwe sposoby usuwania barier w komunikacji międzypokoleniowej w środowisku rodzinnym. W trakcie zajęć rodzice pogłębiali wiedzę dotyczącą wyrażania uczuć, dowiedzieli się ponadto w jaki sposób zachęcać dzieci do samodzielności i współpracy, poznali skuteczność systemu kar i nagród. Kluczowym elementem szkolenia okazał się udział całych rodzin we wspólnych zajęciach, które były niepowtarzalną okazją do spędzenia wspólnie wolnego czasu. Rodziny uczestniczyły w licznych zajęciach m.in. plastycznych, tanecznych, umuzykalniających.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Ogółem w warsztatach uczestniczyły **33 rodziny** (rodzice z dziećmi w wieku od kilku miesięcy do 17 lat), pedagog, dwóch psychologów oraz terapeuta uzależnień.

4. Wspieranie edukacji i poradnictwa rodzinnego, ze szczególnym uwzględnieniem grup i obszarów podwyższonego ryzyka, to jest: grup dzieci i rodzin lub całych układów społeczno-terytorialnych szczególnie podatnych na wystąpienie problemu krzywdzenia

- Fundacja Pomocy Rodzinie „OPOKA” z siedzibą w Łodzi, Pl. Barlickiego 11 realizowała zadanie publiczne pn. „Działania profilaktyczno-edukacyjno-informacyjne nt. zjawiska przemocy w rodzinie i jego konsekwencji oraz podnoszenie poziomu świadomości społecznej nt. przemocy »Rodzina na plus«”. Zadanie obejmowało działania edukacyjne związane z przeciwdziałaniem pogłębianiu dysfunkcji w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym, kryzysem w rodzinie, bezrobociem. Polegało na pracy beneficjentów z pedagogiem i kontaktu – interwencyjnym, opiekunem rodziny – pracownikiem socjalnym/pedagogiem, radcą prawnym. Kierowanie potrzebujących do innych instytucji (nawiązywanie współpracy) trudniących się pomocą ofiarom przemocy.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Liczba udzielonych **porad: 554** (kobietom: 458, mężczyznom: 88, dzieciom 8). Pedagog i kontaktu/interwencyjny udzielił 112 porad kobietom, 12 porad mężczyznom. Pedagog/opiekun rodziny udzielił porad w ilości: 183 – kobietom, 43 mężczyznom, 8 – dzieciom. Radca prawny udzielił: 163 porady kobietom, 33 porady mężczyznom.

Pedagog i kontaktu/interwencyjny pracował 160 godzin, opiekun rodziny/pedagog – 320 godzin, radca prawny – 160 godzin.

Beneficjenci uzyskali wiedzę na temat zjawiska przemocy, jej skutków i metod radzenia sobie z nią, możliwości prawnych i socjalnych jakie mają ofiary przemocy. Ofiary przełamały barierę wyuczonej bezradności, zwiększyły poczucie własnej wartości, odbudowują relacje z otoczeniem. Zostały zmotywowane do dalszego działania, przełamali schematy myślowe. Matki doświadczające przemocy zmieniły swój wyuczony, agresywny stosunek do dzieci na skutek uświadomienia sobie problemu. Nabyły zdolności podejmowania decyzji i zminimalizowania/zahamowania przemocy.

- Działania podejmowane w ramach profilaktyki przemocy domowej realizowała Fundacja II Łódzkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Łodzi, ul. Piotrkowska 137/139, zadanie nosiło nazwę „Działania profilaktyczno-edukacyjno-informacyjne nt. zjawiska przemocy w rodzinie i jego konsekwencji oraz podnoszenie poziomu świadomości społecznej nt. przemocy »Nie czyń bliźniemu czego sam nie chciałbyś doświadczyć”. Zadanie dotyczyło prowadzenia cyklu wykładów otwartych w sekcji psychologicznej pn. „Rodzina bez przemocy” dla słuchaczy uniwersytetu, ale i mieszkańców regionu łódzkiego

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Liczba uczestników warsztatów odbywających się w sekcji psychologicznej: **150 osób**. Poznano najczęściej występujące formy przemocy, jak im przeciwdziałać i jak sobie z nimi radzić. Dyskutowano na temat izolacji, milczenia o przemocy oraz o pomocy ofiarom przemocy.

- Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy prowadziła Fundacja Służby Rodzinie „Nadzieja” z siedzibą w Łodzi, ul. Broniewskiego 1a, w ramach zadania pn. „Punkt Wsparcia Psychospołecznego” realizowanego w terminie 19.09 – 02.12.2012 roku. Projekt polegał na prowadzeniu Punktu Wsparcia Psychospołecznego w siedzibie Centrum Służby Rodzinie w Łodzi, w którym udzielano specjalistycznych

porad psychologicznych, pedagogicznych i prawnych w formie stacjonarnej i telefonicznej (dyżury 2 razy w tyg.). Główny celem działań było prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jego przyczyn, konsekwencji i sposobów radzenia sobie oraz podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

194 porady specjalistów dotyczące informacji na temat zjawiska przemocy, mechanizmów nią rządzących, możliwości zmiany sytuacji uwikłania w przemoc osobom szukającym pomocy. Zmniejszenie na terenie województwa łódzkiego liczby osób znajdujących się w trudnej sytuacji przemocowej. Udoskonalenie współpracy międzysektorowej poprzez kontakty z Domem Samotnej Matki im. Matki S. Leszczyńskiej, Funduszem Ochrony Macierzyństwa, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy, Fundacją Pomocy Rodzinie „Opoka”.

5. Propagowanie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających i uwrażliwiających młode pokolenie na problem przemocy, w tym przemocy rówieśniczej

- W lutym 2011 roku odbył się pokaz premierowy krótkometrażowego filmu poświęconego problematyce przemocy rówieśniczej pod tytułem „Jeden krok”, którego produkcja stanowiła zasadniczy etap wdrażania projektu pod nazwą „Łabędź”. Celem projektu było zwrócenie uwagi społeczeństwa na zagadnienie rosnącej agresji wśród młodzieży oraz zainicjowanie społecznej dyskusji na ten temat. Realizatorem przedsięwzięcia było Stowarzyszenie Kultura Fabric „QFA”, będące zrzeszeniem studentów polskich uczelni wyższych. Przedsięwzięcie merytorycznie zostało pozytywnie zaopiniowane przez takie instytucje jak: Kuratorium Oświaty w Łodzi, Krajowe Centrum Kompetencji, Fundacje „Kidprotect”, a patronat honorowy nad nim objął Rzecznik Praw Dziecka. Pomysł został również pozytywnie oceniony przez Samorząd Województwa Łódzkiego, dzięki czemu, za pośrednictwem Regionalnego Centrum otrzymał wsparcie finansowe z budżetu województwa, a patronatu udzielił mu Marszałek Województwa Łódzkiego.

Scenariusz filmu podlegał wielokrotnym konsultacjom ze strony pedagogów i psychologów, spełniając tym samym kryterium dostosowania do potrzeb edukacji. Jego projekcja jest przewidziana do wdrażania na poziomie szkół gimnazjalnych,

między innymi województwa łódzkiego, podczas lekcji wychowawczych celem profilaktyki zjawiska przemocy rówieśniczej, przy opatrzeniu stosowną w przedmiocie przemocy dyskusją z młodzieżą.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przygotowanie i zorganizowanie pokazu premierowego filmu w dniu 08 lutego 2011 roku w Muzeum Kinematografii w Łodzi, nakręconego w ramach projektu „Łabędź” dotyczącego problemu agresji rówieśniczej wśród młodzieży.

- Z uwagi na eskalację ostatnimi laty zjawiska przemocy rówieśniczej, gdzie jednym ze środowisk, w którym wyraźnie uwidacznia się ten problem jest środowisko szkolne, Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi wspólnie z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowało konferencję profilaktyczną pn. „Przeciwdziałanie niepożądanym zachowaniom w szkole. Profilaktyka wobec zjawiska agresji rówieśniczej gimnazjalistów województwa łódzkiego”, która odbyła się w terminie 05-07.12.2011r. Konferencja kierowana była do nauczycieli i pedagogów szkół gimnazjalnych z terenu województwa łódzkiego. Celem konferencji było upowszechnienie sprawdzonych i skutecznych propozycji działań profilaktycznych, poszukiwanie twórczych rozwiązań w realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, przekazanie informacji o wynikach aktualnie prowadzonych badań naukowych w dziedzinie profilaktyki, wymiana doświadczeń i opinii na tematy dotyczące kierunków rozwoju działań profilaktycznych.

Tematy wykładów konferencji obejmowały takie zagadnienia jak:

- Skala zachowań ryzykownych młodych ludzi – przegląd badań;
- Statystyka przestępczości nieletnich w obszarze województwa łódzkiego;
- Cyberulling jako nowy rodzaju agresji rówieśniczej – strategie przeciwdziałania;
- Radzenie sobie z dyscypliną w klasie; manipulacyjne zagrożenia kar i nagród w szkole;
- Kreowanie autorytetów w profilaktyce;
- Projektowanie oddziaływań profilaktycznych na rzecz uczniów z grup ryzyka w oparciu o koncepcję rezyliencji;

- Diagnozowanie kontroli rodzicielskiej jako istotnego czynnika chroniącego młodzież przed podejmowaniem zachowań problemowych.

Ponadto zrealizowano 16 godzin zajęć warsztatowych nt. „Programu Nauki Zachowania (PNZ)”, stanowiących propozycję z obszaru profilaktyki selektywnej kierowanej do szkół, które chcą rozwinąć swoją pracę nad zmianą zachowań problemowych uczniów przejawiających poważne problemy z zachowaniem. Prelegentami konferencji byli: psychologzy i pedagodzy z wieloletnim doświadczeniem w pracy profilaktycznej i terapeutycznej, terapeuta uzależnień, specjalista zajmujący się przeciwdziałaniem przestępczości seksualnej w cyberprzestrzeni, przedstawiciele KWP – specjaliści w zakresie problematyki przestępczości nieletnich.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

77 osób – uczestników szkolenia, tj. nauczycieli i pedagogów z województwa łódzkiego.

- W ramach wojewódzkich obchodów Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii w dniu 27.06.2011 konferencja, pn. „Uzależnienia – profilaktyka, interwencja, pomoc – współpraca instytucjonalna w latach 2007 - 2011 w województwie łódzkim”. Głównym celem konferencji było podsumowanie dorobku Samorządu Województwa w zakresie obowiązujących w latach 2007-2010 Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach którego realizowano zadanie dotyczące przeciwdziałania przemocy. W konferencji udział wzięli przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, z którymi Regionalne Centrum współpracowało w związku z realizacją ww. wojewódzkich programów.

W ramach przedsięwzięcia miała miejsce prezentacja spektaklu „Dzwonek” wystawionego przez młodzież z Łódzkiej Grupy Teatralnej „Profilaktyka a Ty”, wspieranej przez Teatr Piccolo i Komendę Miejską Policji w Łodzi. Projekt pomyślany został jako krótkie przedstawienie, które będzie można wystawiać dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych. Stanowiłoby ono punkt wyjścia do dyskusji na temat problemu uzależnień i przemocy w rodzinie.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W konferencji udział wzięło ponad **100 osób**.

**Rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie oraz ograniczanie
negatywnych następstw związanych
z występowaniem zjawiska przemocy domowej**

Cel ogólny: **Zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych, działań wspierających podejmowanych wobec rodzin uwikłanych w przemoc (sprawców przemocy i osób jej doznających)**

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny 1:

Zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, niepełnosprawnych i osób starszych krzywdzonych w wyniku stosowania agresji i przemocy
  - Działania w zakresie wsparcia ofiar przemocy domowej podjęła Liga Kobiet Polskich Łódzki Oddział Wojewódzki w Łodzi z siedzibą w Łodzi ul. Legionów 2, w ramach zadania pn. „Prowadzenie działań profilaktyczno-pomocowych i wspierających dla osób doznających przemocy w rodzinie. Prowadzenie punktu konsultacyjnego i grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie”. Zadanie polegało na indywidualnych konsultacjach osób doświadczających przemocy u specjalistów (raz, dwa razy w miesiącu po 2 godziny): prawnika prawa karnego, pedagoga resocjalizacyjnego, pracownika socjalnego, psychoterapeuty, policjanta. Prowadzenie grupy wsparcia (2 razy w miesiącu). Zakładało również comiesięczną analizę działań w zakresie udzielanej pomocy poszczególnym uczestnikom programu.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

140 osób - liczba korzystających ze specjalistycznego wsparcia przy doświadczaniu przemocy domowej.

Porady pedagoga resocjalizacyjnego – 42 osoby, porady prawnika prawa karnego – 29 osób (34 porady), psychoterapeuta – 29 porad, pracownik socjalny – 31 porad, policjant – 9 porad.

Budowanie sieci wsparcia i kształtowanie pozytywnego obrazu siebie poprzez zorganizowanie grupy wsparcia.

Stworzono możliwość wyjścia z trudnej sytuacji osobom dotkniętym problemami, szczególnie ofiarom przemocy. Podniesiono poziom świadomości prawnej i wiedzy na temat praw i obowiązków osób pokrzywdzonych. Uświadomiono potrzebę i możliwość leczenia osób uzależnionych od alkoholu w zakładach lecznictwa odwykowego oraz terapii socjalno-terapeutycznej dla ich rodzin.

- Organizacją, która realizowała zadania dotyczące wsparcia dla ofiar przemocy była Fundacja PRAESTERNO Ośrodek w Łodzi, z siedzibą ul. Nawrot 46 w ramach programu pn. „Działania profilaktyczno-pomocowe i wspierające dla osób doznających przemocy w rodzinie.”. Zadanie obejmowało podejmowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy domowej w formie: konsultacji diagnostyczno-motywacyjnych (9 miesięcy w sposób ciągły, w dni robocze), poradnictwa specjalistycznego (3 godziny tygodniowo) – medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego (stacjonarnego i elektronicznego), psychoterapii dorosłych – indywidualnej (6 godzin tygodniowo) i rodzinnej (1 godzina tygodniowo), telefonu zaufania (3 godziny tygodniowo), klasowych warsztatów profilaktycznych dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych (25 klas), warsztatowej grupy dla młodzieży (12 spotkań) dla osób doświadczających obecnie lub w przeszłości przemocy w rodzinie.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

50 osób – liczba beneficjentów zadania. Zrealizowano: 75 godzin konsultacji diagnostyczno-motywacyjnych dla 51 osób, 225 godzin sesji psychoterapii indywidualnej dla około 20 osób, 39 godzin sesji psychoterapii rodzinnej dla 10 osób, 55 godzin porad specjalistycznych dla 41 osób, 20 porad e-mailowych, 36 godzin klasowych warsztatów profilaktycznych dla 18 klas podgimnazjalnych (około 450 uczniów) i 36 godzin warsztatów dla młodzieży w wieku 16-19 lat (16 osób) oraz 100 godzin porad w telefonie zaufania.

- Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Psychoterapii z siedzibą w Łodzi, ul. Franciszkańska 85 realizowało działania pn. „Warsztaty terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie” przebiegające w terminie 01.10 – 23.10. 2011 roku. Zadanie dotyczyło przeprowadzenia warsztatów terapeutycznych dla dorosłych i dzieci dotkniętych problemem przemocy. Zajęcia miały na celu poprawę ich funkcjonowania i lepszego radzenia sobie z trudnościami życiowymi poprzez wyćwiczenie postawy asertywności i kreatywności, budowanie poczucia własnej wartości.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W warsztatach terapeutycznych wzięło udział 33 osoby dorosłe i 39 dzieci, łącznie **72 osoby**. W warsztacie asertywności uczestniczyło: 10 osób dorosłych, 14 dzieci; w warsztacie na temat budowania własnej wartości – 11 dorosłych, 12 dzieci, w warsztacie kreatywności – 12 dorosłych, 13 dzieci.

2. Realizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje i doskonalących umiejętności poszczególnych służb zajmujących się pomocą i wsparciem osób krzywdzonych

- W dniach 27.03.2011-30.03.2011 roku zorganizowano szkolenie pn. „Zły dotyk. Wykorzystywanie dzieci na tle seksualnym – ofiary i sprawcy”. Celem szkolenia było przekazanie wiedzy i umiejętności dotyczących rozpoznawania symptomów wykorzystywania seksualnego dzieci i interweniowania w przypadkach podejrzenia wykorzystywania seksualnego dziecka. Szkolenie obejmowało tematykę dotyczącą takich zagadnień jak :

- Przemoc seksualna wobec dzieci i młodzieży;
- Przesłpstwa seksualne na szkodę małoletnich i postępowanie karne w tych sprawach;
- Przemoc domowa ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej w tym ochrony dziecka przed krzywdzeniem;
- Przesłpczość seksualna w cyberprzestrzeni. Prostyucja dziecięca w sieci;
- Wykorzystywanie dzieci na tle seksualnym z uwzględnieniem metod działania sprawców w obszarze prawnym;

– Procedury w obszarze współpracy policja - służba kuratorska – placówki oświatowe.

Prelegentami szkolenia byli: prokurator; specjalista zajmujący się przeciwdziałaniem przestępczości seksualnej w cyberprzestrzeni, specjalista zajmujący się specyfiką przemocy domowej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka przed krzywdzeniem seksualnym, seksuolog zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży, trener zajmujący się przeciwdziałaniem wykorzystywania dzieci na tle seksualnym z uwzględnieniem metod działania sprawców w ujęciu prawnym, przedstawiciel Komendy Głównej Policji.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przeszkolono ogółem **80 osób** - pracowników placówek oświatowych, funkcjonariuszy policji oraz kuratorów sądowych z terenu województwa łódzkiego.

• W dniach 25-28.09.2011 roku we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi zorganizowano szkolenie pn. „Bezpieczeństwo w szkole”. Szkolenie kierowane było do pracowników oświaty, pielęgniarek medycyny szkolnej, strażników miejskich oraz funkcjonariuszy miejskich i powiatowych komend policji zajmujących się problematyką nieletnich z terenu województwa łódzkiego. Problematyka poruszana podczas zajęć obejmowała następujące zagadnienia:

- Nowe media jako szansa w wychowaniu;
- Substancje psychoaktywne: rodzaje, działania, skutki zdrowotne;
- Przemoc seksualna wobec dzieci i młodzieży – objawy i skutki;
- Praktyczne aspekty ochrony podstawowych praw dziecka;
- Pseudokibice jako grupa destrukcyjna – struktura, organizacja, sposoby rozpoznawania.

Zajęcia prowadzone były przez: specjalistę z KWP w Łodzi (obserwatora w zakresie rozpoznawania grup destrukcyjnych), specjalistę w zakresie stosowania technik mediacji i rozwiązywania problemów interpersonalnych, specjalistę zajmującego się badaniem wpływu nowych mediów w wychowaniu, specjalistę zajmującego się badaniem wpływu substancji psychoaktywnych na organizm młodego człowieka, pedagoga/specjalistę zajmującego się specyfiką przemocy domowej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony podstawowych praw dziecka, seksuologa/specjalistę zajmującego się przeciwdziałaniem przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przeszkolono ogółem **86 osób** - pracowników oświaty, pielęgniarki medycyny szkolnej, strażników miejskich oraz funkcjonariuszy miejskich i powiatowych komend policji zajmujących się problematyką nieletnich z terenu województwa łódzkiego.

Szkolenie w części sfinansowano z dotacji celowej dla Samorządu Województwa Łódzkiego przekazanej Marszałkowi Województwa na dofinansowanie szkoleń dla pracowników pierwszego kontaktu realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 2:

Zwiększenie efektywności działań o charakterze korekcyjnym i edukacyjnym wobec osób przejawiających zachowania diagnozowane jako przemoc, w tym u których stwierdzono współwystępowanie obok agresji uzależnienia od alkoholu. Utrzymanie motywacji do zmiany u osób prezentujących tego typu zachowania anormatywne

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Wspieranie programów edukacyjno-terapeutycznych prowadzonych z osobami stosującymi przemoc, w tym z osobami u których stwierdzono współwystępowanie uzależnienia od alkoholu, po opuszczeniu jednostek penitencjarnych
- Stowarzyszenie „Edukacja i Wychowanie” z siedzibą w Łodzi, ul. Wólczańska 222/6 realizowało zadanie pn. „Działania korekcyjno-edukacyjne podejmowane wobec sprawców przemocy domowej. Trening asertywności + trening radzenia sobie ze stresem »Mogę Inaczej«”. Działania polegały na prowadzeniu warsztatów psychologicznych: treningu asertywności (6 godzin dla 3 grup; łącznie 36 godzin) i treningu radzenia sobie ze stresem (6 godzin dla 3 grup; łącznie 36 godzin) dla sprawców przemocy zgłaszających się do OPS, OIK, Policji, wyłonionych w drodze naboru na podstawie informacji przekazanej do tych instytucji; osób wyłonionych na podstawie ogłoszenia w prasie i rozdawanych ulotek dotyczących realizacji warsztatów.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przeszkolono ogółem **31 osób** w cyklu 36 godzin zajęć – sprawców przemocy domowej. Warsztaty wyposażyły uczestników w nowe zdolności lub rozwijały już posiadane w taki sposób aby stanowiły one alternatywę dla zachowań

przemocowych i umożliwiały wyjście z roli sprawcy przemocy. Umożliwiły zdobycie wiedzy i umiejętności pozwalających na konstruktywne rozwiązywanie swoich problemów, lepsze komunikowanie, radzenie sobie ze stresem oraz napięciem psychofizycznym. Ostatecznie przyczyniło się to do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej, pośrednio – zmniejszenia ryzyka wchodzenia w uzależnienia, przerwanie podtrzymywania destrukcyjnych wzorów zachowań i zahamowanie przekazywania przemyconą kolejne pokolenia. Ewaluacja warsztatów przez uczestników: 80% zadeklarowało nabycie nowych umiejętności, 82% wprowadziło te umiejętności w życie, 85% chciało kontynuacji pracy.

- Fundacja Wspierania Zdrowia „eRka” w Łodzi, ul. Franciszkańska 95 realizowała zadanie pn. „Działania korekcyjno-edukacyjne podejmowane wobec sprawców przemocy domowej. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy”. Zadanie obejmowało świadczenie nieodpłatnej pomocy sprawcom przemocy w systemie ciągłym, w formie porad diagnostycznych (9 godzin miesięcznie), psychoterapii indywidualnej (15 godzin miesięcznie) oraz rodzinnej (9 godzin miesięcznie), którzy rekrutowani byli poprzez ogłoszenie zamieszczone na stronie internetowej, w lokalnej prasie oraz ulotki umieszczane w poradniach lekarzy rodzinnych i rozsyłane do placówek pomocowych.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przeprowadzono ogółem **299 sesji** porad diagnostycznych, konsultacji terapeutyczno-rodzinnych i psychoterapii dla sprawców przemocy. Zrealizowano: 81 godzin porad diagnostycznych dla 60 osób, 83 godziny konsultacji terapeutyczno-rodzinnych dla 34 osób, 135 godzin psychoterapii indywidualnej dla 37 osób

- Stowarzyszenie „Edukacja i Wychowanie” z siedzibą w Łodzi, ul. Wólczańska 222/6 realizowało warsztaty pn. „Działania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy domowej. Jestem asertywny, radzę sobie ze stresem – »Potrafię Inaczej«” – warsztaty dla sprawców przemocy”. Zadanie obejmowało warsztaty psychologiczne: trening asertywności (5 godzin dla 3 grup) i trening radzenia sobie ze stresem (5 godzin dla 3 grup) dla sprawców przemocy zgłaszających się do OPS, OIK, Policji, wyłonionych w drodze naboru na podstawie informacji przekazanej do tych instytucji; osób wyłonionych na podstawie ogłoszenia w prasie i rozdawanych ulotek dotyczących realizacji warsztatów.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przeszkolono ogółem **33 osoby** w ciągu 30 godzin treningu umiejętności społecznych – sprawców przemocy domowej. Ewaluacja warsztatów przez ich uczestników: 82% deklarowało nabycie nowych umiejętności społecznych, 79% - wprowadzenie tych umiejętności w życie, 90% wyraziło chęć kontynuacji pracy.

2. Inspirowanie powstawania nowych a także promowanie rekomendowanych programów korekcyjno-edukacyjnych wobec sprawców przemocy domowej

- W październiku 2011 roku nawiązano kontakt z Działem ds. Rodziny i Młodzieży Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przedmiocie rekomendacji dla programów korekcyjno-edukacyjnych prowadzonych dla sprawców przemocy domowej. Udzielono rekomendacji 2 stosowanym najczęściej podejściom: „Modelowi Duluth” oraz „Podejściu Skoncentrowanemu na Rozwiązaniach”. Wykorzystując ową rekomendację, w listopadzie 2011 roku zorganizowano konferencję naukowo-szkoleniową przyjmującą za temat wskazane perspektywy pracy ze sprawcą przemocy w rodzinie.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Rekomendacja 2 podejść - „programu Duluth” oraz „Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach” do wdrażania w zakresie pracy ze sprawcą przemocy domowej przez PCPRy, MOPRy, MOPSy z terenu województwa łódzkiego.

3. Organizowanie szkoleń dla osób trudniących się pracą w zakresie przeciwdziałania i korekcji zachowań patologicznych, takich jak: przemoc współwystępująca z różnego typu uzależnieniami, głównie od alkoholu, zarówno w warunkach „wolnościowych”, jak i penitencjarnych

- W odpowiedzi na potrzeby zgłoszone przez Dyrektorów i Kierowników Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie z terenu naszego województwa, Regionalne Centrum zorganizowało, w dniach 03-04.11.2011 roku konferencję naukowo – szkoleniową pn. „Praca ze sprawcą przemocy – działania edukacyjno – korekcyjne”. Celem spotkania było zrozumienie istoty przemocy, jaka kieruje sprawcą, a także poznanie metod i technik stosowanych w pracy ze sprawcą przemocy, służących redukcji zachowań agresywnych. Ponadto

uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznania się z prawnymi aspektami i wytycznymi do tworzenia programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy.

Zakres szkolenia obejmował następujące zagadnienia:

- zdefiniowanie oraz próbę zrozumienia zjawiska przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska przemocy fizycznej;
- charakterystykę „Modelu Duluth” w podejściu do działań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej;
- charakterystykę „Podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach” w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- tworzenie programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Prelegentami konferencji byli między innymi: certyfikowani specjaliści w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie, w tym Członek Rady ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Dyrektorzce PARPA, specjalista - przedstawiciel podejścia Duluth oraz terapeuta-trener zajmujący się terapią skoncentrowaną na rozwiązaniach w pracy ze sprawcą przemocy domowej, certyfikowany specjalista terapii uzależnień.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W konferencji udział wzięło **21 osób** – dyrektorów i kierowników Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie z terenu województwa łódzkiego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Łodzi oraz Oddziału ds. Rodziny Wydziału Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Rozwijanie systemu współpracy międzyinstytucjonalnej na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym, w zakresie przeciwdziałania i ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie

Cel ogólny: ***Utrzymywanie i rozwijanie kooperacji z administracją rządową, samorządową, podległymi jej jednostkami oraz organizacjami pozarządowymi a także regionami partnerskimi państw Europy w zakresie prewencji i interwencji wobec problemu przemocy w rodzinie***

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny 1:

Wspieranie rozwoju lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tworzonych na poziomie powiatów i gmin

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Wspieranie samorządów powiatowych i gminnych z terenu województwa łódzkiego w wypełnianiu ich ustawowych zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy

- W nawiązaniu do zapisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne na wniosek dyrektorów i kierowników PCPRów, MOPRów w dniach 03-04.11.2011 roku zorganizowano konferencję naukowo – szkoleniową pn. „Praca ze sprawcą przemocy – działania edukacyjno – korekcyjne”, podczas której przedstawiono m. in. formalne aspekty tworzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej, jak również rekomendowane przez PARPA podejścia do pracy ze sprawcą przemocy oraz wytyczne do tworzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W konferencji udział wzięło **21 osób** – dyrektorów i kierowników Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie z terenu województwa łódzkiego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Łodzi oraz Oddziału ds. Rodziny Wydziału Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. Przedstawienie założeń **2 podejść** do pracy ze sprawcą przemocy – Modelu Duluth, Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach.

Cel operacyjny 2:

Zapewnienie efektywnej międzysektorowej współpracy podmiotów z poziomu administracji publicznej rządowej i sektora pozarządowego na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Nawiązywanie i umacnianie współpracy, zarówno w formie finansowej jak i pozafinansowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w kwestii realizacji zadań publicznych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- Na realizację zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert z zakresu pomocy społecznej – w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2011 Zarząd Województwa Łódzkiego przeznaczył kwotę 100 000,- zł.

Na I otwarty konkurs wpłynęły 22 oferty, z czego pozytywną ocenę formalną uzyskało 9 ofert, negatywną ocenę 13 ofert. 2 oferty nie uzyskały dotacji z powodu wyczerpania środków finansowych, 1 oferta uzyskała punktację mniejszą niż 50% oceny maksymalnej, w związku z czym nie otrzymała rekomendacji do dotacji.

Na II otwarty konkurs wpłynęły 2 oferty, z czego pozytywną ocenę formalną uzyskała 1 oferta, negatywną ocenę 1 oferta.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W 2011 r. w wyniku rozstrzygnięcia I konkursu podpisano 6 umów z 6 organizacjami na kwotę ogółem 93 460,- zł.

W 2011 r. w wyniku rozstrzygnięcia II konkursu podpisano 1 umowę z 1 organizacją na kwotę ogółem 6 540,- zł.

Nazwa organizacji	Siedziba	Nazwa zadania	Kwota przyznanej dotacji (zł)
Fundacja II Łódzki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Łodzi	90-434 Łódź ul. Piotrkowska 137/139	Działania profilaktyczno-edukacyjno-informacyjne nt. zjawisk przemocy w rodzinie i jego konsekwencji oraz podnoszenie poziomu świadomości społecznej nt. przemocy. „Nie czyń bliźniemu, czego sam, nie chciałbyś doświadczyć”	2.500,-

Fundacja Pomocy Rodzinie „OPOKA” w Łodzi	90-615 Łódź Pl. Barlickiego 11	Działania profilaktyczno-edukacyjno-informacyjne nt. zjawisk przemy w rodzinie i jego konsekwencji oraz podnoszenie poziomu świadomości społecznej nt. przemocy. Rodzina na plus.	30.960,-
Fundacja PRAESTERNO Ośrodek w Łodzi	90-014 Łódź ul. Nawrot 46	Działania profilaktyczno-pomocowe i wspierające dla osób doznających przemocy w rodzinie. Działania profilaktyczno-pomocowe i wspierające dla osób doznających przemocy w rodzinie.	20.000,-
Fundacja Wspierania Zdrowia „eRka” w Łodzi	91-838 Łódź ul. Franciszkańska 95/6	Działania korekcyjno-edukacyjne podejmowane wobec sprawców przemocy domowej. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy.	23.040,-
Liga Kobiet Polskich Łódzki Oddział Wojewódzki w Łodzi	90-401 Łódź ul. Legionów 2	Działania profilaktyczno-pomocowe i wspierające dla osób doznających przemocy w rodzinie. Prowadzenie punktu konsultacyjnego i grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.	10.000,-
Stowarzyszenie „Edukacja i Wychowanie” w Łodzi	93-005 Łódź ul. Wólczańska 222	Działania korekcyjno-edukacyjne podejmowane wobec sprawców przemocy domowej. Trening asertywności + Trening radzenia sobie ze stresem „MOGĘ INACZEJ”	6.960,-
Stowarzyszenie „Edukacja i Wychowanie” w Łodzi	93-005 Łódź ul. Wólczańska 222	Działania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy domowej. Jestem asertywny, radzę sobie ze stresem – „POTRAFIĘ INACZEJ” – warsztaty dla sprawców przemocy	6.540,-

- Na realizację zadań publicznych w trybie pozakonkursowym z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2011 Zarząd Województwa Łódzkiego przeznaczył kwotę 20.000,- zł.

W roku 2011 w siedzibie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi w ramach trybu pozakonkursowego zostały złożone 3 wnioski na łączną kwotę 29.900,- zł. W przypadku 2 wniosków uznano za celową realizację zgłoszonego do realizacji zadania publicznego.

Nazwa organizacji	Siedziba	Nazwa zadania	Kwota przyznanej dotacji (zł)
Fundacja Służby Rodzinie „Nadzieja” w Łodzi	93-162 Łódź ul. Broniewskiego 1a	Punkt Wsparcia Psychospołecznego	9.900,-
Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Psychoterapii z siedzibą w Łodzi	91-837 Łódź ul. Franciszkańska 85	Warsztaty terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	10.000,-

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W 2011 roku podpisano 2 umowy z 2 organizacjami na łączną kwotę 19.900,- zł.

W przypadku jednego wniosku Zarząd Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr 1030/11 z dnia 13.07.2011 r. uznał za niecelową realizację zadania publicznego z powodu niespełnienia warunku określonego w art. 19 a – przekroczenie ustawowo wskazanego terminu 90 dni na realizację zadania publicznego.

Badania, monitoring, ewaluacja zjawiska przemocy domowej – skala lokalna

Cel ogólny: **Zapewnienie informacji dla prowadzenia racjonalnej i akceptowanej społecznie polityki związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie**

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny 1:

Monitorowanie stanu problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie na terenie województwa łódzkiego

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie głównie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”, we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi, przedstawicielami służb zobowiązanych ustawą do zakładania Niebieskiej Karty, ale także sądami okręgowymi i innymi instytucjami realizującymi zadania wynikające z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
  - W okresach półrocznych każdego roku sprawozdawczego do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej wpływa sprawozdanie z realizacji przez Komendy Powiatowe i Miejskie Policji procedury interwencji wobec przemocy domowej – „NIEBIESKIE KARTY” kierowane z Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi
  - Do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej po upływie roku sprawozdawczego składane jest sprawozdanie z zakresu rozpoznania i profilaktycznej pracy Policji na rzecz zapobiegania demoralizacji nieletnich oraz patologiom społecznym przez jednostki organizacyjne policji woj. łódzkiego.
2. Prowadzenie badań dotyczących pomiaru natężenia zjawiska przemocy domowej w obszarze województwa oraz monitorowanie postaw społecznych wobec problemu przemocy i agresji w środowisku lokalnym.

- W 2011 roku na zlecenie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w Warszawie przeprowadził badanie ilościowe na temat „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną w ocenie uczniów i nauczycieli”. Badaniem objęci zostali uczniowie z wylosowanych 100 klas województwa łódzkiego (50 trzecich klas gimnazjalnych i 50 klas ponadgimnazjalnych), 100 wychowawców oraz 30 pedagogów szkolnych z obszaru województwa łódzkiego. Kwestie diagnozowane w badaniu dotyczyły problematyki: palenia papierosów, picia alkoholu, używania leków uspokajających i nasennych oraz dopalaczy, napojów energetycznych, marihuany lub haszyszu i innych narkotyków, przemocy rówieśniczej i profilaktyki domowej.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

2 raporty badawcze pn. „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie województwa łódzkiego”, „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną w województwie łódzkim w ocenie nauczycieli”.

Na realizację Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2011 roku

w budżecie samorządu województwa

przeznaczono łącznie kwotę 240.000,00 zł

w tym z budżetu RCPS

wydatkowano kwotę 231.396,50 zł.

